

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
BOSANSKO-PODRINJSKI KANTON GORAŽDE
ZAVOD ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA BOSANSKO-PODRINJSKOG KANTONA
GORAŽDE**

ETIČKI KODEKS

Goražde, mart 2018.godine

Na osnovu člana 27. Statuta Zavoda zdravstvenog osiguranja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, direktor Zavoda zdravstvenog osiguranja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde donosi:

ETIČKI KODEKS

Član 1.

Etički kodeks uspostavlja etička načela i pravila ponašanja u Zavodu zdravstvenog osiguranja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (u daljem tekstu: Zavod) u svrhu stvaranja i unapređenja efikasnosti u poslovanju na zadovoljstvo osiguranika, davaoca usluga, radnika i poslovnih partnera.

Član 2.

Ovaj Etički kodeks primjenjuje se na: 1. Direktora Zavoda, 2. sve radnike Zavoda. (u daljem tekstu: lica na koja se primjenjuje Etički kodeks).

Član 3.

Lica na koja se primjenjuje Etički kodeks obavezuju se da u obavljanju svojih dužnosti na koje su imenovani, odnosno u obavljanju svojih radnih zadataka, poštuju etičke standarde i načela utvrđene ovim Etičkim kodeksom, kao i univerzalna etička načela i standarde primjerene Zavodu.

Član 4.

Obavljanje dužnosti, poslova i radnih zadataka u Zavodu, vrši se izričito i jedino uz primjenu i poštovanje zakona, propisa, pravila i procedura, propisanih od strane nadležnih državnih organa, kao i poštovanje Statuta, općih i pojedinačnih akata koji su donijeli nadležni organi Bosansko-podrinjskog kantona i Zavod.

Član 5.

Svaki posao (radni zadatak) koji u vršenju diskrecionih ovlaštenja, licu na koje se primjenjuje Etički kodeks, izdaje nadređeni, mora biti jasan, odnosno razumljiv i moguć sa utvrđenim razumnim rokovima za izvršavanje i sa tačno određenim ili odredivim predmetom i utemeljen na zakonima, podzakonskim propisima, planovima i programima rada, ili drugim aktima koji regulišu nadležnost i djelatnost Zavoda.

Član 6.

Prilikom izbora na poziciju u Zavodu, kao i u obavljanju dužnosti na koju su izabrani, odnosno u obavljanju poslova i zadataka svog radnog mjesta, lica na koja se primjenjuje Etički kodeks ne smiju se koristiti lažima i prevara, te učestrovati u krađi, obmani ili bilo kojem nepoštenim i nedoličnim ponašanjem.

1. PRINCIPI I PRAVILA PONAŠANJA

Član 7.

Lica na koja se primjenjuje Etički kodeks dužna su voditi računa da svojim ponašanjem na javnom mjestu i istupanjem u javnosti ne umanje lični ugled, ugled Zavoda i povjerenje osiguranika, davaoca usluga, radnika i poslovnih partnera.

U obavljanju privatnih poslova licima na koja se primjenjuje Etički kodeks nije dozvoljeno korištenje službene oznake ili autoritet radnog mjesta u Zavodu.

Član 8.

Lica na koja se primjenjuje Etički kodeks, u vršenju svojih redovnih poslova, ne smiju dozvoliti da njihov privatni interes dođe u sukob sa javnim interesom.

Član 9.

Lica na koja se primjenjuje Etički kodeks dužna su voditi računa da u obavljanju dužnosti na koju su izabrani, odnosno u obavljanju poslova radnog mjesa na koje su raspoređeni, ne dođe do sukoba njihovih ličnih, imovinskih ili profesionalnih interesa (u daljem tekstu „sukob interesa“) sa interesom Zavoda.

Lica iz prethodnog stava ne smiju stupati u stvarne ili očigledne sukobe interesa sa Zavodom u ličnim ili profesionalnim odnosima i dužna su omogućiti uvid u sve transakcije ili odnose, za koje se opravdano može očekivati da bi mogli dovesti do stvarnog ili očiglednog sukoba interesa sa Zavodom.

Lica na koja se primjenjuje Etički kodeks u slučaju nastanka stvarnog ili očiglednog sukoba interesa, u svakom pojedinačnom slučaju dužna su se odmah isključiti iz daljeg odlučivanja i o tome odmah prijaviti odnosno obavijestiti:

- | radnici – šefa Sektora
- | Šef Sektora – zamjenika direktora,
- | zamjenik direktora – direktora Zavoda,
- | Direktor Zavoda – Upravni odbor.

Član 10.

Sve javne nabavke roba, usluga i radova u Zavodu se moraju vršiti na transparentan način koji osigurava ravnopravnost učešća svih zainteresovanih potencijalnih ponuđača, tako da im se omogući isti nivo informacija i dovoljno vremena za pripremu kvalitetnih ponuda.

Svako preferiranje određenog ponuđača ili grupe ponuđača od strane lica na koja se primjenjuje Kodeks rezultirat će onemogućavanje njegovog daljeg rada na poslovima nabavki s mogućnošću prestanka radnog odnosa, odnosno prestanka dužnosti u Zavodu.

Član komisije za javne nabavke, u slučaju da ima kakav imovinski ili lični interes s ponuđačem, čiju ponudu vrednuje komisija a čiji je član, dužan je odmah po prijemu ponude tog ponuđača prijaviti predsjedniku komisije, u pismenoj formi, navedeni sukob interesa i isključiti se iz daljeg rada komisije za vrednovanje čiji je član.

Član komisije za javne nabavke ne smije davati trećim licima informacije od značaja za tok i rezultat evaluacije, kao što su informacije o sadržaju i redoslijedu ponuda, odnosno podatke povjerljive prirode.

Član 11.

Lica na koja se primjenjuje Etički kodeks, dužna su da materijalna i finansijska sredstva koja su im povjerena u vršenju poslova koriste namjenski, ekonomično i efikasno, isključivo za obavljanje poslova i da ih ne koriste za privatne svrhe.

Član 12.

Imovina Zavoda isključivo se treba koristiti na način i za potrebe za koje je i namijenjena, odnosno nabavljena.

Pod imovinom Zavoda podrazumijevaju se: objekti, materijali, zalihe, intelektualna svojina, podaci, softver i ostala imovina koja je u vlasništvu, pod zakupom ili se nalazi u posjedu Zavoda.

Svako korištenje imovine Zavoda u druge svrhe u odnosu na one za koje je nabavljena, odnosno namijenjena, može se dopustiti samo po odobrenju neposrednog rukovodioca, u skladu sa propisima i aktima, a na obrazloženi pismeni zahtjev.

Član 13.

Internet resursi u Zavodu mogu se koristiti uz puno pridržavanje profesionalnih standarda korištenja te vrste resursa i etike korištenja računarskih mreža.

U Zavodu nije dozvoljeno korištenje sadržaja, web stranica i protokola (servisa) koji nisu povezani s poslovima Zavoda.

Član 14.

Informacije, uključujući pisani ili elektronsku dokumentaciju, poslovne i druge prirode o Zavodu, ugovornom partneru ili osiguraniku, koje se saznaju, odnosno dobiju u obavljanju izborne odnosno radne dužnosti, mogu se koristiti samo za službene potrebe, odnosno za potrebe obavljanja dužnosti, poslova i radnih zadataka.

Svako korištenje informacija iz prethodnog stava u svrhu postizanja privatnih ciljeva, odnosno saopštavanje istih neovlaštenim osobama u ili izvan Zavoda zabranjuje se i sankcioniše.

Zabранa iz prethodnog stava je trajna i ne prestaje sa prestankom obavljanja dužnosti u Zavodu, odnosno sa prestankom radnog odnosa u Zavodu.

Postupanje s dokumentima – informacijama koje imaju karakter poslovne tajne regulisat će se posebnim aktom u Zavodu.

Član 15.

Lica na koja se primjenjuje Etički kodeks ne smiju primiti poklon, niti bilo kakvu uslugu ili drugu korist za sebe ili druga lica u vršenju svoje dužnosti, osim protokolarnog ili prigodnog poklona manje vrijednosti.

Ukoliko je licu na koje se primjenjuje Etički kodeks ponuđen poklon ili neka druga vrijednost dužno je da poklon ili drugu korist odbije, odnosno uručeni poklon vrati, da poduzme radnje radi identifikacije lica i ukoliko je moguće pronađe svjedočke i da odmah o tome sačini službenu zabilješku i obavijesti neposredno prepostavljenog.

Ako je lice na koje se primjenjuje Etički kodeks u nedoumici da li se ponuđeni poklon može smatrati prigodnim poklonom manje vrijednosti dužno je da o tome zatraži mišljenje od neposrednog rukovodioca.

Član 16.

Lica na koja se primjenjuje Etički kodeks ne smiju neovlašteno saopštavati infomacije do kojih su došla u obavljanju svojih poslova, kao ni davati informacije drugima ako to nije u skladu sa Zakonom o zaštiti ličnih podataka („Službeni glasnik BiH“ 49/06, 76/11 i 89/11), Zakonom o slobodi pristupa infomacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“ broj: 32/01 i 48/11), podzakonskim propisima, pravilima i procedurama Zavoda.

U obavljanju privatnih poslova lica na koje se primjenjuje Etički kodeks ne smiju koristiti informacije koje su im službeno dostupne radi sticanja pogodnosti za sebe ili svoje srodnike.

Član 17.

Lica na koja se primjenjuje Etički kodeks u vršenju svojih dužnosti pridržavaju se političke neutralnosti.

U službenim prostorijama Zavoda lica na koja se primjenjuje Etički kodeks ne smiju nositi i isticati simbole političkih stranaka, niti njihov propagandni materijal, te javno ispoljavati svoje uvjerenje vezano za političke stranke i njihovo djelovanje.

2. ODNOS PREMA OSIGURANICIMA I DAVAOCIMA USLUGA

Član 18.

Lica na koja se primjenjuje Etički kodeks obavezni su se prema osiguranicima i davaocima usluga ophoditi se korektno, pravedno i nepristrasno. Korektno postupanje prema osiguranicima i davaocima usluga između ostalog podrazumijeva:

- | Brzo djelovanje, bez nepotrebnog odlaganja,
- | Pravilno postupanje, postupanje u skladu sa važećim zakonima i propisima, kao i općim i pojedinačnim aktima Zavoda,
- | Pažljivo postupanje, imajući u vidu starosnu dob i obrazovanost korisnika usluga, njihovu eventualnu invalidnost, privatnost i povjerljivost podataka i dokumenata koje daju na uvid,
- | Pružanje pomoći, pojednostavljenjem postupka, obrazaca i informacija o pravima i uslugama, bilježenje informacija, te davanje jasnih i preciznih podataka o pravima i obvezama,
- | Odgovorno postupanje i izbjegavanje konflikata, Pravedno postupanje prema osiguranicima i davaocima usluga, između ostalog, podrazumijeva:
 - | Tretiranje ljudi u sličnim okolnostima na jednak način,
 - | Prihvatanje činjenice da se pravila i propisi ne bi smjeli primjenjivati na način da dovode do nepravičnosti,
 - | Spremnost za preispitivanje pravila i postupaka i za njihovu moguću izmjenu ukoliko je to neophodno,
 - | Davanje odgovarajuće najave prije izmjena pravila koja mogu nepovoljno uticati na prava neke skupine ili lica,
 - | Obavještavanje osiguranika i davaoca usluga o tome kako mogu tražiti zaštitu prava, sarađujući u potpunosti u svakom postupku i otvorenost prema prijedlozima za ispravljanje grešaka.
- | Nepristrasno postupanje prema osiguranicima i davaocima usluga između ostalog podrazumijeva:

- ↳ donošenje odluka na osnovu onoga što je prema pravilima i zakonu relevantno i na osnovu činjeničnog stanja,
- ↳ izbjegavanje predrasuda prema rasi, vjeri, etničkom porijeklu, spolu, kulturi, jeziku, stavovima, ↳ osiguravanje otvorenosti i transparentnosti lista, tamo gdje se usluge zasnivaju na listama prioriteta,
- ↳ vođenje računa o tome da nečije predrasude ne budu faktor odlučivanja.

3. MEĐULJUDSKI ODNOSI

Član 19.

Međusobni odnosi lica na koja se primjenjuje Etički kodeks temelje se na uzajamnom poštivanju, povjerenju, saradnji, pristojnosti i strpljenju.

Lica na koja se primjenjuje Etički kodeks dužna su da u međusobnim odnosima obezbijede potrebnu saradnju, ne ometaju proces rada, pospješuju profesionalne odnose i radnu atmosferu i da izbjegavaju radnje koje bi imale štetne posljedice po ugled Zavoda.

4. ODIJEVANJE NA RADNOM MJESTU

Član 20.

Lica na koja se primjenjuje Etički kodeks su dužna da budu prikladno i uredno odjevena, primjereno poslovima Zavoda i da svojim načinom odijevanja na radnom mjestu ne narušavaju ugled Zavoda. Neprikladnom odjećom smatra se naročito:

- a) Za muškarce: kratke pantalone ili druge pantalone koje u stojećem stavu dosežu iznad članaka, košulja ili majica koja nema rukave ili je neuobičajenih, živilih boja, te obuća otvorenih prstiju;
- b) Za žene: previše otvoren vratni izrez bluze ili majice, bluza ili majica bez leđa i bretele, sukњa ili kratke pantalone koje u stojećem stavu dosežu iznad koljena više od pet centimetara, veoma uske pantalone (helanke) te neprimjerena obuća (papuče ili druga obuća otvorenih prstiju koja se sa zadnje strane ne pridržava uz nogu);
- c) Sportska odjeća, veća oznaka ili natpis na odjeći, simbol koji može biti uvredljiv ili iritantan po bilo kojem osnovu, nepokriveni torzo, te nošenje kape u prostorijama Zavoda.

Licima na koja se primjenjuje Etički kodeks nije dozvoljeno imati tetovaže na vidljivim dijelovima tijela, te imati probušene pojedine dijelove tijela, osim ušiju.

Neposredni rukovodilac upozorava lice na koje se primjenjuje Kodeks koje je neprikladno odjeveno na obavezu poštivanja ovog Kodeksa u pogledu odijevanja na radnom mjestu i na mogućnost pokretanja disciplinskog postupka u slučaju ponovljene povrede Kodeksa.

5. NEPOŠTIVANJE ETIČKOG KODEKSA

Član 21.

Lica na koja se primjenjuje Etički kodeks dužna su u okviru svog djelokruga rada da definišu politiku u skladu sa važećim standardima i propisima iz ove oblasti, te da provode utvrđenu politiku Zavoda, poštujući i unapređujući poslovnu disciplinu i nadzor kojim se osigurava individualna i

funkcionalna odgovornost za praćenje i korekciju negativnih uticaja svakog segmenta djelatnosti na okolinu.

Član 22.

Lica na koja se primjenjuje Etički kodeks dužna su da kontinuirano unapređuju etičko ponašanje u Zavodu i da čim saznavaju za bilo koji oblik nezakonitog ili neetičkog ponašanja u vezi sa Zavodom, a zavisno od okolnosti, to neodložno prijave odnosno obavijeste lica određena u članu 9. stav 3., koji su dužni preuzeti odgovarajuće aktivnosti u skladu sa zakonom i općim aktima Zavoda. Zavod neće otkrivati identitet podnosioca prijave, izuzev u slučajevima predviđenim zakonom.

Član 23.

Zloubotreba Etičkog kodeksa u svrhu osvete, diskvalifikacije ili diskreditacije lica na koje se primjenjuje Etički kodeks, čime se nanosi ili može nanijeti moralna – nematerijalna i materijalna šteta tim licima je zabranjena. Zloubotreba Etičkog kodeksa u smislu prethodnog stava bit će sankcionisana istim sankcijama koje su predvidene za kršenje Etičkog kodeksa.

6. OBAVEZA UPOZNAVANJA SA ETIČKIM KODEKSOM

Član 24.

Sva lica na koja se primjenjuje Etički kodeks dužna su potpisati izjavu da su upoznati sa sadržajem Etičkog kodeksa. Izjava o upoznavanju sadražaja Kodeksa je sastavni dio ličnog dosjea.

Član 25.

Od lica na koja se primjenjuje Etički kodeks očekuje se da djeluju u skladu sa odredbama istog. Odgovornost je svakog lica da prouči i da se upozna sa ovim Kodeksom, da kod neposrednog rukovodioca traži dodatno objašnjenje i savjet u vezi sa tumačenjem i zahtjevima ovog Etičkog kodeksa, kao i u vezi sa svakom situacijom koja je naizgled u suprotnostima sa Etičkim kodeksom.

Član 26.

Nikakva odstupanja od odredbi ovog Etičkog kodeksa nisu dozvoljena. Svako kršenje i zloubotreba odredaba ovog Etičkog kodeksa rezultiraće neodložnim pokretanjem postupka utvrđivanja odgovornosti, što može, u skladu sa zakonom i općim aktima Zavoda, predstavljati osnovu za razrješenje sa dužnosti, odnosno za prestanak radnog odnosa u Zavodu.

Član 27.

Etički kodeks stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 14-I-902/18
Goražde, 12.03.2018. godine

D I R E K T O R

Mr. Hamed Topuz, dipl.oec.

O B R A Z L O Ž E N J E

Etički kodeks Zavoda zdravstvenog osiguranja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde sastavljen je radi omogućavanja uvida svim zainteresovanim osobama u etička pravila Zavoda zdravstvenog osiguranja BPK-a Goražde, i zasniva se na poštivanju osnovnih ljudskih prava i etičkih načela integriteta, poštenja, povjerenja, poštovanja, humanosti, toleratnosti i odgovornosti. Etički kodeks obrađuje pravila ponašanja, odnos prema osiguranicima i davaocima usluga, međuljudske odnose, odijevanje na radnom mjestu, nepoštivanje kodeksa te obaveza upoznavanja sa Etičkim kodeksom.